

Vytápění elektrickými sálavými panely

1. Účel použití

Elektrické sálavé panely se výhodně uplatňují všude tam, kde je vyžadováno vytápění s vysokým uživatelským komfortem. Lze je však použít i k velmi úspornému temperování v podmínkách, kde standardní konvenční topidla jsou méně vhodná.

Sálavá topidla doporučených typů jsou použitelná pro montážní výšky od 2,5 m do 8 m. Lze je velmi dobře kombinovat i s jinými topnými podlahami nebo konvektory. Mohou sloužit i jako přídavné topení.

Podle typu otopného režimu rozlišujeme uplatnění sálavých panelů :

- **v převážně soustavném režimu vytápění, který lze použít v objektech, kde očekáváme poměrně vysoký stupeň pohodlí, a které jsou dostatečně dobře tepelně izolovány.**
  - veřejné a správní úřady, sídla firem , školy
  - kulturní zařízení, výstavní síně
  - zdravotnická zařízení
  - obchodní a prodejní centra
  - výrobní a skladové prostory – haly

- **v přerušovaném topném režimu, kdy v mezidobí dochází ke snížení teploty stěn, stropu a podlahy na relativně nízké hodnoty.**

Jsou to objekty méně izolované a často s velkou tepelnou jímavostí stěn. Jsou využívány jen občas a bylo by nevhodné vytopit prostor standardním způsobem včetně nakumulování tepla do obvodových konstrukcí. V takových případech přináší sálavé topení po uvedení do provozu, téměř okamžitý účinek pocitu tepla přímým sáláním na oděv a exponované části těla. Pocit menšího komfortu v důsledku studených stavebních konstrukcí je kompenzován mimořádnou úsporností provozu, což je zvláště významné u objektů s vysokými stropy.

Typickými objekty v režimu přerušovaného vytápění jsou kostely, kaple, koncertní a přednáškové sítě

2. Typická provedení

Sálavé panely jsou vyráběny ve dvou základních provedeních:

- 1) **Vysokoteplotní panely** - jsou vybaveny rovnou vyzařovací plochou, která zajišťuje záření v úhlu až 180°C (tzv. hemisferické záření). Teplota na povrchu sálavých lamel je cca 350°C . Tato vysoká teplota zajišťuje poměrně vysokou hustotu sálavého toku. Proto jsou tyto panely určeny pro zavěšení do větších výšek 5 - 8m.

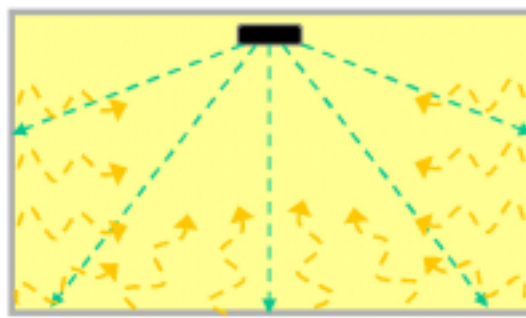
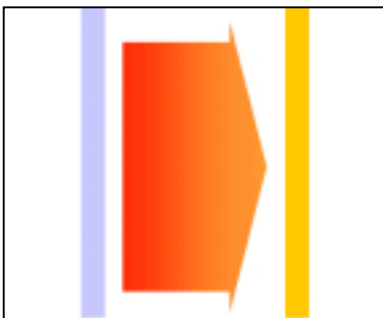
- 2) **Nízkoteplotní panely** – mají rovněž rovnou vyzařovací plochu. Na rozdíl od vysokoteplotních panelů je povrchová teplota vyzařovací plochy max 110°C . Hustota sálavého toku je nižší. Doporučená výška umístění panelů je 2,5 – 3m.

3. Přednosti sálavého vytápění

- nižší energetické náklady v porovnání s konvenčním vytápěním
- nedochází k víření prachu
- rovnoměrné rozložení teploty v horizontálním směru (rozdíl teplot mezi podlahou a stropem pouze 1- 2⁰C).
- zdravější prostředí s vyšší vlhkostí vzduchu, nedochází k vysušování sliznic a k respiračním nemocem
- příznivě působí na nemocné postižené kloubními nemocemi
- volná dispozice interiéru pro rozmíst'ování strojů , nábytku apod.
- žádná údržba sálavých panelů
- vysoká životnost
- žádné emise, šetrný způsob vytápění k životnímu prostředí
- vysoký tepelný komfort

4. Podstata přenosu tepla sáláním

- Každé těleso o určité teplotě má nějakou vnitřní tepelnou energii.
- Tepelná energie se průběžně mění v elektromagnetické vlnění, které se šíří prostorem. Pokud tělesu není dodáváno teplo, chladne.
- Jakmile elektromagnetické vlnění zasáhne jiné těleso, je jeho povrchem pohlcováno a průběžně se mění v tepelnou energii. Pokud tělesu není odebíráno teplo, ohřívá se.
- Elektromagnetické vlnění není vázáno na vnější prostředí (medium), může probíhat i v absolutním vakuu.
- Nejznámější přenos tepla sáláním je přírodní sluneční záření ohřívající povrch země.

Značná část sálavého záření se odráží od stěn zpět do prostoru

Sálavost tělesa (intenzitu vyzařování) vyjadřuje STEFAN – BOLTZMANNŮV zákon.

$$E = \epsilon \times C_0 \times (T/100)^4$$

Energie vysálaná jednotkou povrchu tělesa je úměrná čtvrté mocnině absolutní teploty.

E..... sálavost tělesa (W/ m²)

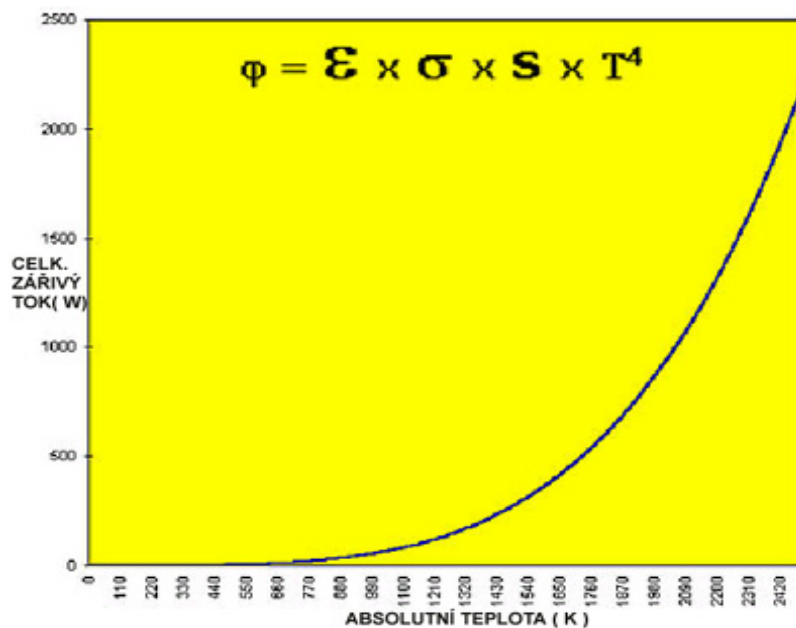
ϵ ..... poměrná sálavost – emisní schopnost

C₀... součinitel sálavosti dokonale černého tělesa (5,67 W/m² . K⁴)

T.... teplota absolutní (°C)

Celkový zářivý tok – výkon sálání tělesa o ploše povrchu S (m²)

$$P = E \times S \quad (W)$$

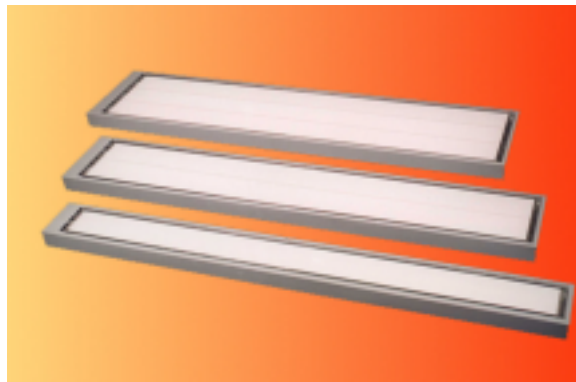
Vyšší teplota sálavé plochy → větší vyzářený výkon (W)

5. Základní technické údaje panelů

- Vysokoteplotní panely - konstrukce

topným elementem jsou hliníkové lamely se zalisovanými topnými tyčemi. Lamely jsou opatřeny speciálním povrchem SILICATING, který zvyšuje vyzařování tepelné energie do vytápěného prostoru. Podle výkonu jsou panely vybaveny 1, 2 nebo 3 – mi lamelami. Tepelná izolace je z minerální vlny. Panely jsou kryty plechovou lakovanou karoserií.

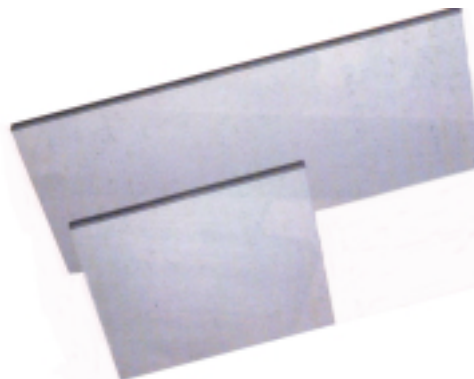
- Základní technické údaje:
- povrchová teplota lamel - cca 350° C.
  - Výkonová řada 900,1200,1800,2400,3000,3600 W
  - krytí IP X4
  - napětí 230V nebo 400V dle příkonu

- Nízkoteplotní panely - konstrukce

uzavřená karoserie z FeZn plechu opatřená speciálním vnitřním povrchem Thermoquartz a vnějším povrchem Thermocrystal, které zvyšují emisivitu panelu. Topný element - topná folie nebo topný kabel. Vnitřní izolace je z minerální vlny.

- Základní technické údaje:
- povrchová teplota vyzařovací plochy cca 90 - 110° C.
  - výkonová řada 300, 600, 700W
  - krytí IP20, IP44 , IP54, IP65
  - napětí 230V
  - univerzální provedení - možno instalovat do kazetových podhledů

Nízkoteplotní panely ve speciálním provedení

- panely pro vytápění kostelních lavic – instalace v kostelních lavicích ve svislé poloze před sedícími lidmi. Nižší povrchová teplota cca 80° C .
  - IP20
  - výkonová řada 100,200,270,330,400 W

- panely se zvýšeným krytím
  - IP 54, IP 65
  - pro výbušné prostředí EExell T3
  - výkon panelů 700W
  - označení ECOSUN IKP, IN, IN - 2

6. Návrh sálavého topení

Při navrhování výkonu, počtu a rozmístění sálavých panelů je vhodné postupovat následovně:

- 1) vypočítat tepelnou ztrátu daného prostoru Q [W]
- 2) Zvolit topný režim v závislosti na charakteru budoucího provozu objektu

▣ Soustavný topný režim s dobrou úrovní tepelného komfortu:

- součinitel prostupu tepla k (U) :

stěny	$< 0.5 \text{ W/m}^2\text{K}$
podlahy na terénu	$< 0.5 \text{ W/m}^2\text{K}$
stropy	$< 0.35 \text{ W/m}^2\text{K}$

Vyšší hodnoty k (U) zvyšují provozní náklady a snižují topný komfort

- celkový příkon všech topidel stanovit až o 20% vyšší proti vypočtené tepelné ztrátě z důvodu vyšší dynamiky topného systému

$$P = 1,2 Q \text{ [W]}$$

- zkontrolovat velikost příkonu na jednotku plochy , přičemž platí

$$P/S < 150 \text{ W/m}^2 \quad S \dots \dots \dots \text{podlahová plocha prostoru [W]}$$

- stanovit minimální počet topných jednotek n pro vytvoření homogenního zářivého pole

$$n > S/H^2 \quad H \dots \dots \dots \text{předpokládaná výška instalace [m]}$$

Větší počet topných jednotek zlepšuje topný komfort, zvyšuje však pořizovací náklady.

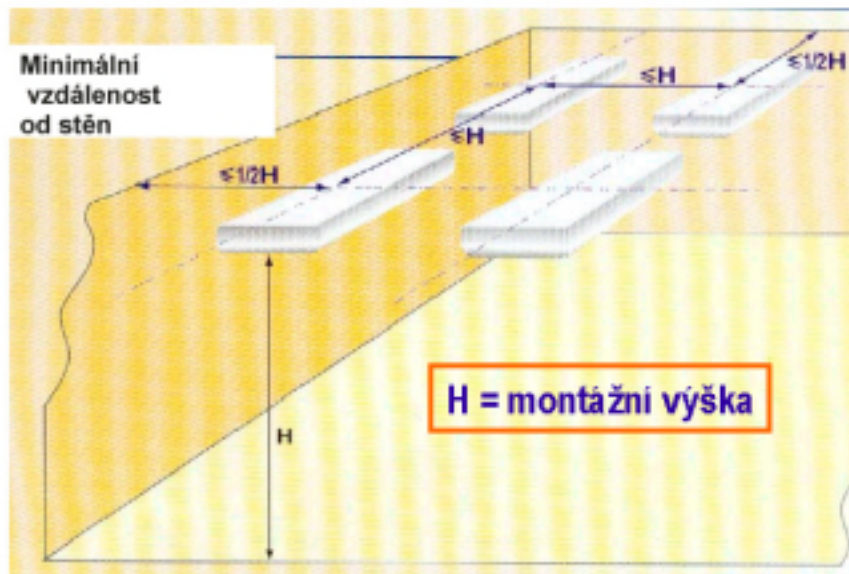
- vypočítat průměrný příkon jedné topné jednotky a z výkonové řady příslušného typu vybrat nejbližší jmenovitou hodnotu.

Upřesnit počet topidel vzhledem k celkovému příkonu

$$P_n = P/n \approx P_{jm}$$

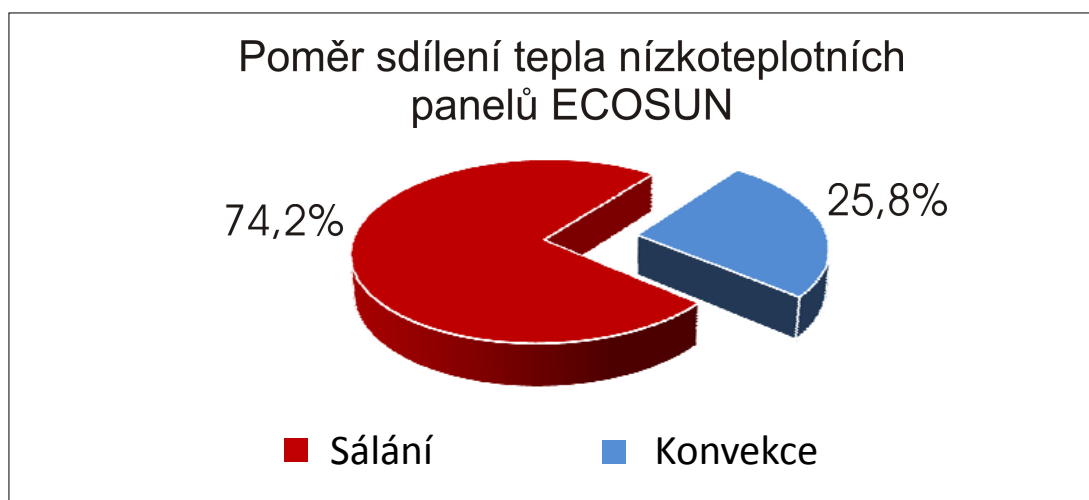
$$n = P/P_{jm}$$

- navrhnout schéma rovnoměrného rozmístění jednotlivých panelů. Je nutno respektovat přitom rámcově odstupové a vzájemné vzdálenosti panelů dle schematického vyobrazení

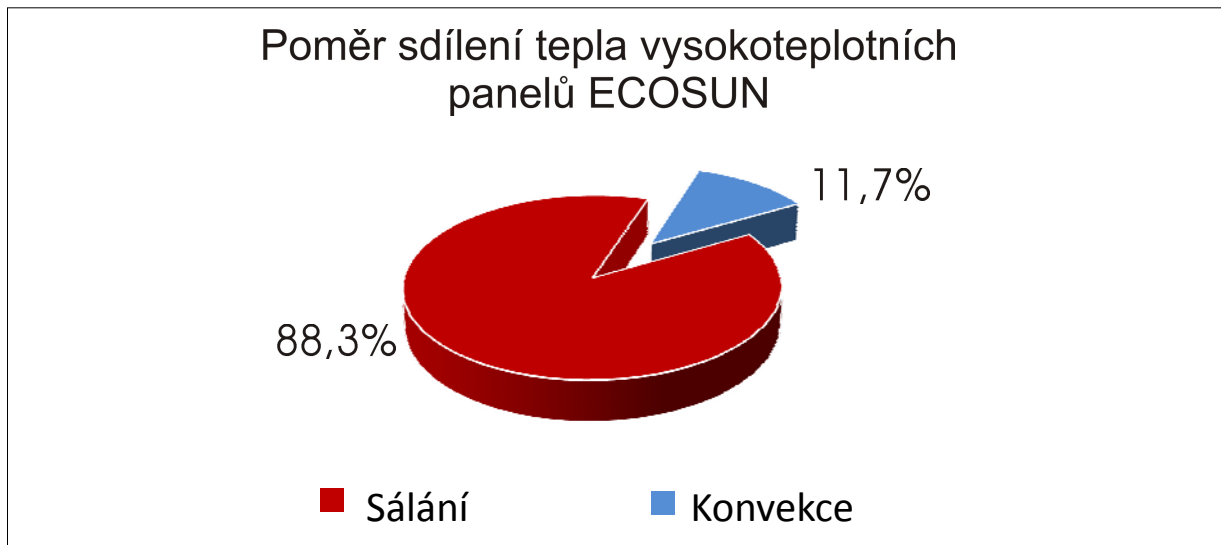

- stanovit montážní výšku podle rámcového doporučení v tabulce nebo pomocí nomogramu

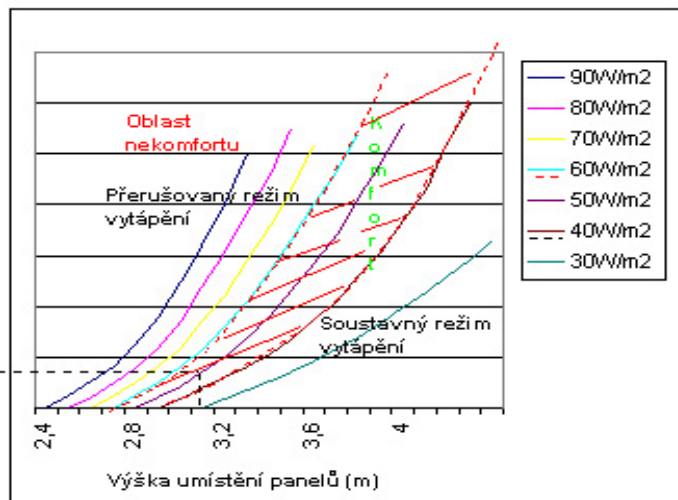
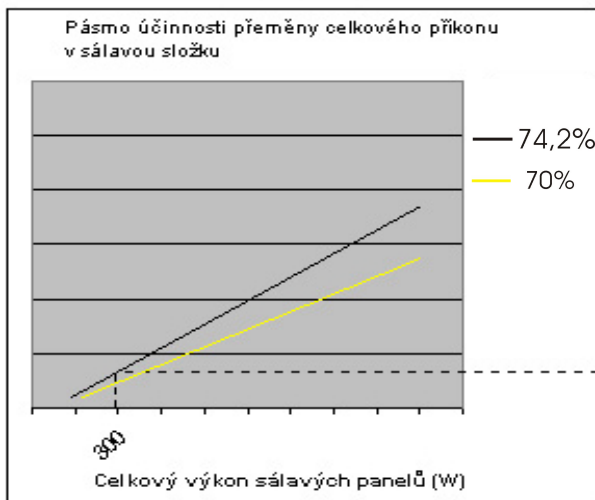
U nízkoteplotních panelů je pásmo účinnosti přeměny celkového příkonu v sálavou složku cca 75% dle typu panelu.

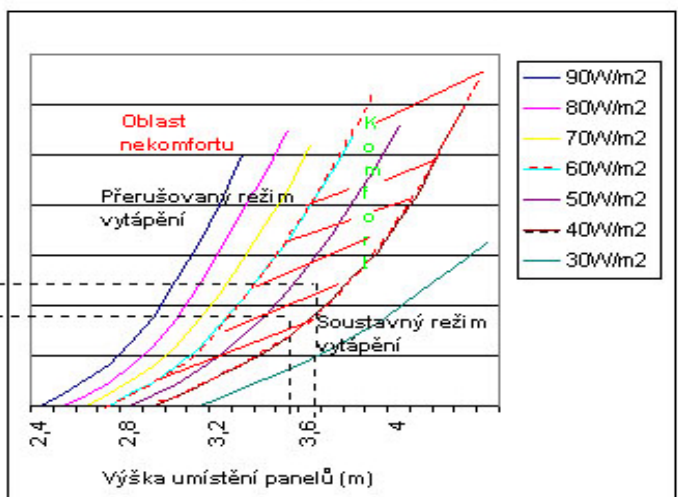
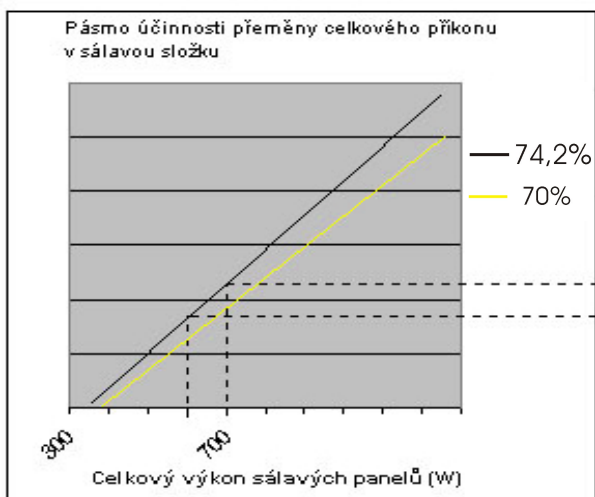
U vysokoteplotních panelů je pásmo účinnosti přeměny celkového příkonu v sálavou složku cca 88% dle typu panelu.

Nomogram pro určení výšky zavěšení nízkoteplotních panelů ECOSUN E300W

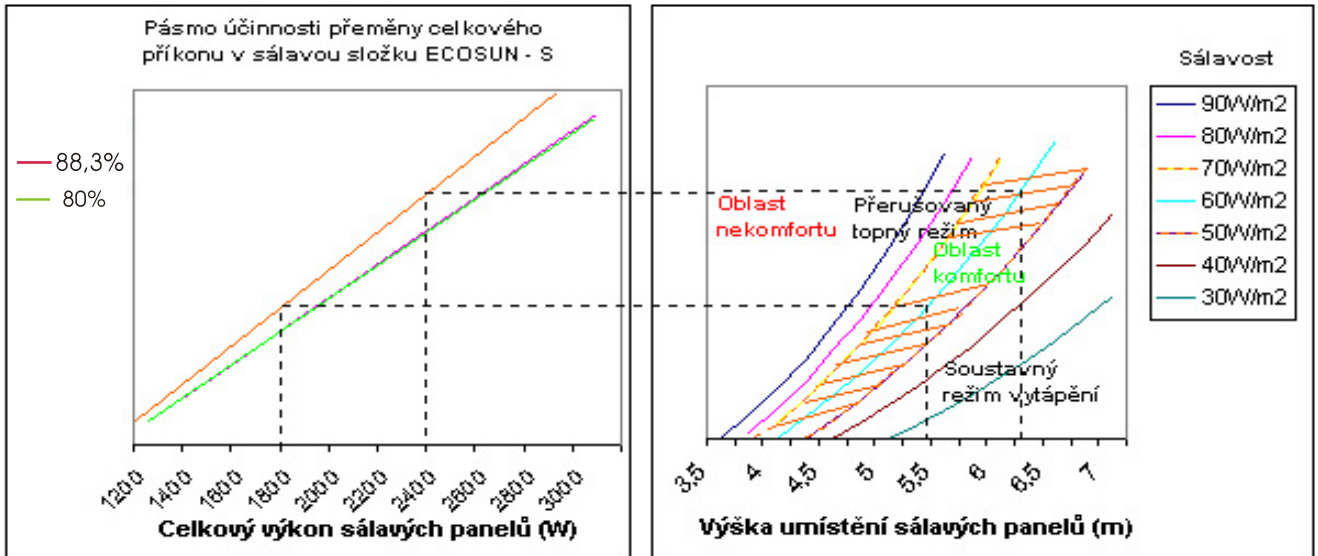

Nomogram pro určení výšky zavěšení nízkoteplotních panelů ECOSUN - pro typy 600 a 700W

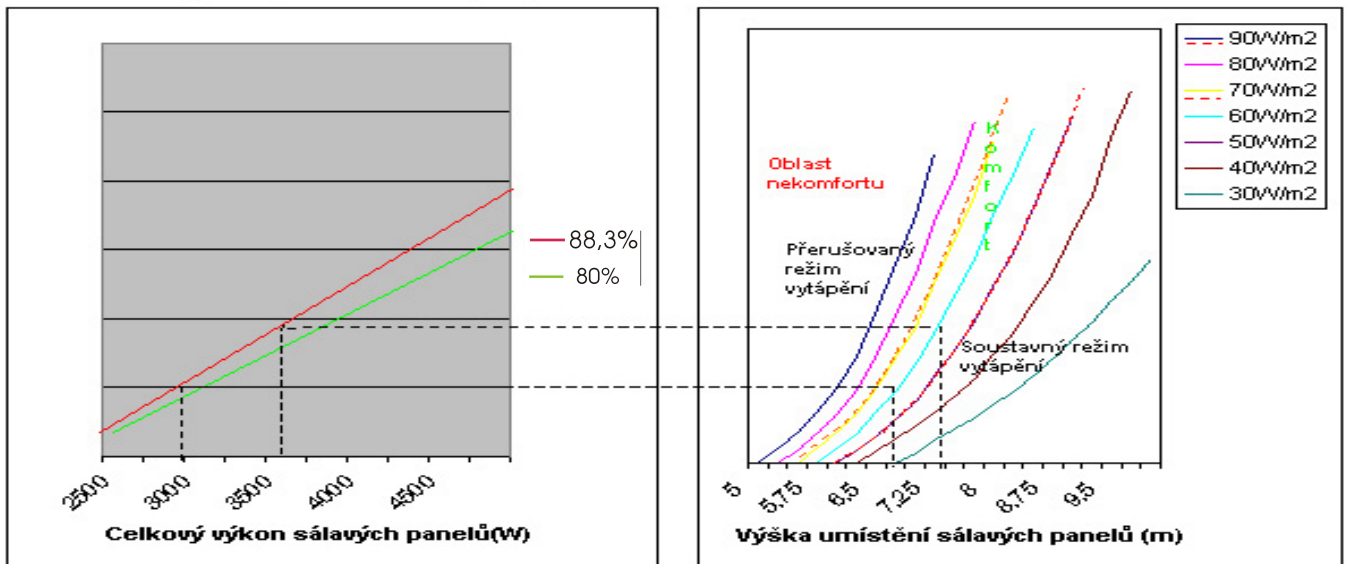

Nomogram pro určení výšky instalace vysokoteplotních panelů ECOSUN S (1200 - 3000W)

Nomogram pro určení výšky zavěšení panelů ECOSUN S30-S36

bude < 8K, zaručující topný komfort. Po realizaci se doporučuje měřením teplot ověřit skutečnou velikost.

■ Soustavný topný režim s nižší úrovní tepelného komfortu

Zonální topení je způsob ohřevu kdy v relativně velkém celoplošně nevytápěném prostoru jsou sálavým teplem vytápěny pouze exponované, relativně malé plochy (případy málo zateplených hal)

- součinitel prostupu tepla pláště objektu $k(U) > 2 \text{ W} / \text{m}^2 \text{K}$
- podlaha alespoň minimálně tepelně izolovaná, pokud ne, zajistit kvalitní izolaci vůči vlhkosti u nepodsklepených objektů
- příkon stanovit ve vztahu k velikosti plochy topné zóny, počtu a výšce zavěšení H [m] panelů. Požadavek vyšší sálavosti vyžaduje pro zonální topení používat výhradně VT panely. Výška zavěšení se pohybuje mezi 3,5 – 4,5m. Počítáme s efektivním příkonem **$P_e=0,6 P$ (popř. $0,7P$)** (příkon zvoleného panelu) na efektivní plochu zóny o velikosti

$$S = (1 + 0,6H) (W + 0,6H)$$

l .....délka panelu [m]

W .....šířka panelu [m]

Prakticky při výšce zavěšení 4m takto obsáhne VT sálavý panel konstrukce FENIX efektivní plochu cca 3,8 x 2,7m, zhruba 10m². Hustota sálavého toku se pohybuje od 180 –220 W/m² podle výkonu VT panelu se 3 topnými segmenty. Tato hodnota by měla být vyšší jak 150 W/m².

- Doporučená opatření: ve větších objektech dochází při zonálním topení k nekontrolované cirkulaci a prochlazování vlastní vytápěné zóny. Podle okolností je vhodné ohraničit zónu jednoduchou prefabrikovanou nebo plachtovou konstrukcí o výšce alespoň 2,5m

■ Přerušovaný topný režim v objektech temperovaných ke krátkodobému pobytu lidí. Jsou to zejména kostely, koncertní sítě v historických objektech apod. s vysokými stropy, společenské sály

tyto velkoprostorové objekty je velmi nákladné vytápět v přerušovaném režimu konvenčními topidly jako jsou např. akumulární kamna, konvektory a různé typy „radiátorů“.

Tyto vysoké provozní náklady jsou způsobeny tím, že je nutno ohřát velmi velký objem vzduchu z nízkých teplot na teplotu požadovanou (komfortní) a to v poměrně krátkém čase. Protože sálavé záření vzduch ohřívá až sekundárně od osálaných předmětů, lze komfortního prostředí dosáhnout oproti konvenčnímu vytápění v takovýchto prostorech několikanásobně rychleji. Proto je sálavé vytápění při přerušovaném režimu vytápění mnohem efektivnější .

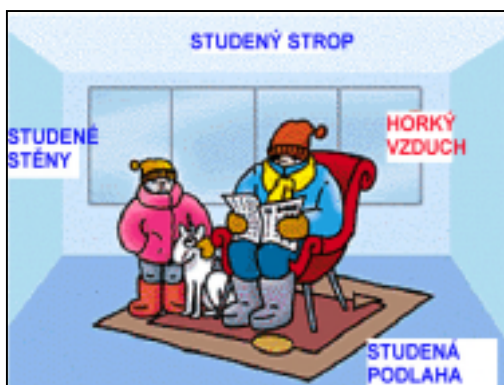
- součinitel prostupu tepla pláště objektu $k > 1.3 \text{ W} / \text{m}^2 \text{K}$, často se jedná o kamenné zdi s velkou tepelnou jímavostí. Určitý tepelný komfort je docilován přímým osáláním osob obdobně jako u zonálního topení.
- velikost instalovaného topného příkonu se řeší obdobně jako u zonálního topení
- topný efekt může být významně zlepšen kombinací s topnou elektrickou podlahou. Kabel se ukládá bezprostředně pod dlažbu s odpovídajícím plošným příkonem, pokud možno s tepelně izolovaným podkladem. Toto řešení je velmi vhodné aplikovat při rekonstrukcích starých nebo výstavbě nových objektů. Sálavost VT panelů může potom dosahovat úrovně cca 70% sálavosti potřebné pro zonální topení.

7. Charakteristika tepelného komfortu

K dobré tepelné pohodě nestačí jenom ohřát vzduch na dostatečnou teplotu. Pocity vnímání tepla a chladu jsou komplexnější a jsou dále ovlivňovány:

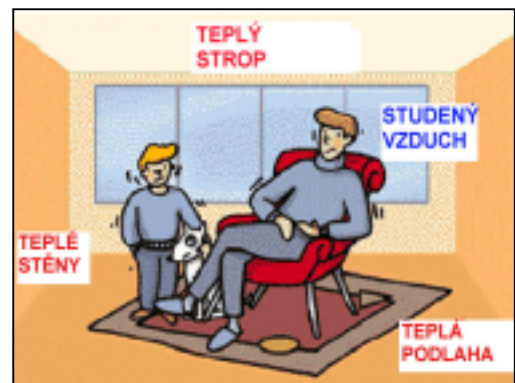
- teplotami ploch ohraničujících vytápěný prostor
- rychlostí proudění vzduchu v místnosti (průvan)
- činností člověka a jeho oblečením

Určující význam mají teploty ploch ohraničujících vytápěný prostor tj. stěny, strop, podlaha, okna. Chladné stěny odnímají vysálané teplo z obnažené pokožky a z oděvu. Pocitově je tak vnímán chlad stěn případně opačně vysoká teplota sálavého zdroje nad hlavou.

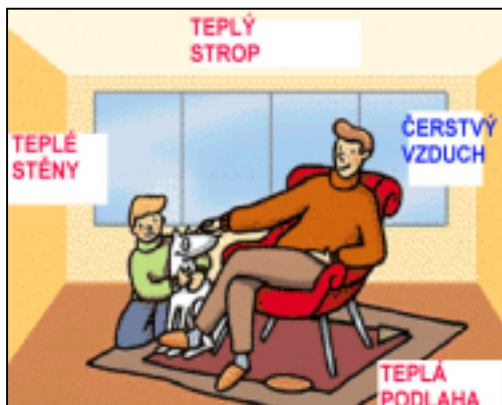

Příklad 1: horký vzduch do 30⁰ C

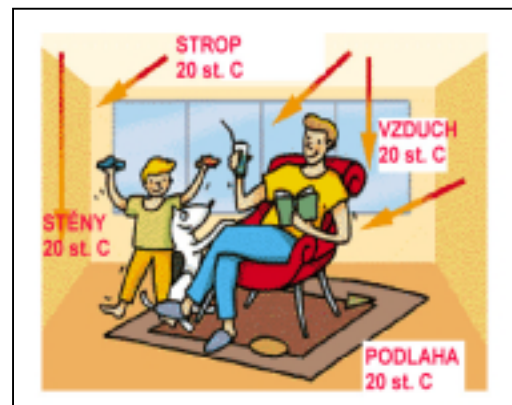
Stěny, strop, podlaha do 10⁰ C
NEKOMFORT - příliš zima

Příklad 2: stěny, strop, podlaha do 25⁰ C
vzduch do 5⁰ C
NEKOMFORT - chlad

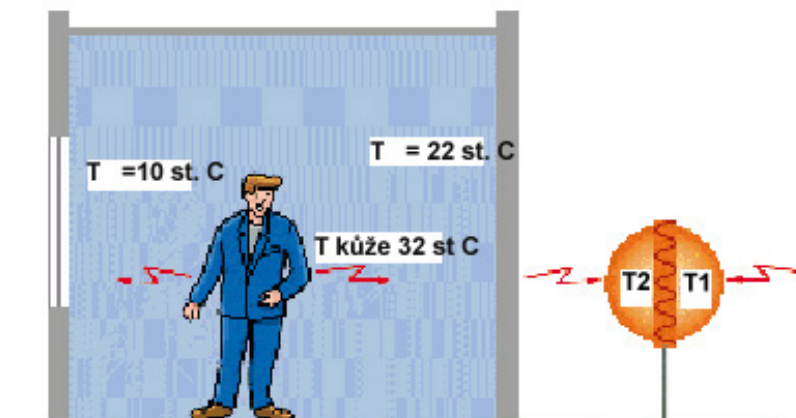
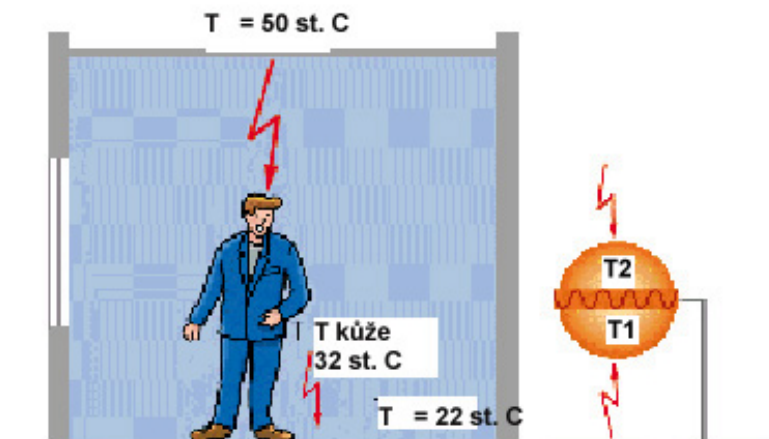

Příklad 3: stěny strop a podlaha do 26⁰ C
Čerstvý vzduch do 15⁰ C
PŘIJATELNĚ

Příklad 4: vzduch 20⁰ C
stěny , podlaha, strop 20⁰ C
KOMFORT !!!

V případě sálavého topení jsou hmoty uvnitř místnosti včetně ohraničujících ploch ohřívány a současně probíhá proces ochlazování sdílením tepla vedením, sáláním a v menší míře prouděním. U stěn a velkými plochami je proces ochlazování závislý na stavu jejich tepelné izolovanosti. Jedním z kritérií pro posouzení tepelného komfortu prostředí je tzv. nesouměrnost sálavého tepla , zejména ve vertikálním směru.

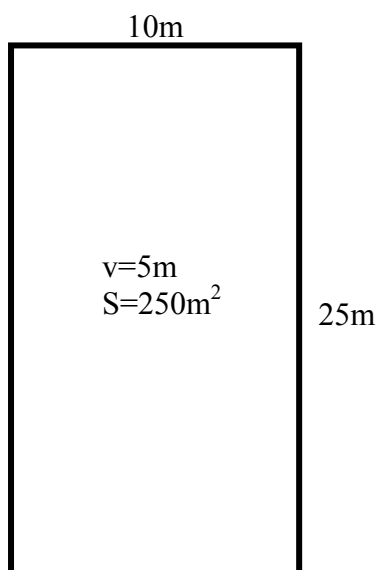
Komfort $T_1 - T_2 < 8 \text{ K}$

Výše teploty naměřené na polosféře kulového teploměru závisí na teplotě zdroje a na vzdálenosti mezi zdrojem a bodem měření.

K dosažení uspokojivého tepelného pocitu osoby vystavené sálavému záření má být respektována nesouměrnost nejvýše 8 K.

Komfortní prostředí může být charakterizována i vztahem mezi teplotami vzduchu a stěn. Polovina jejich součtu by měla být v okolí 18° C při proudění vzduchu nepřevyšující 0,25 m/s a relativní vlhkosti 40–60%.

Návrh sálavého vytápění – příklad

$$Q = 27\,940\text{W}$$

$$P = 1,2 * Q$$

$$P = 1,2 * 27\,940$$

$$\underline{P = 33\,528\text{W}}$$

$$P/S < 150\text{W/m}^2$$

$$33\,528 < 150\text{W/m}^2$$

$$\underline{134 < 150}$$

Minimální množství panelů (n): $H=v$

$$n > S/H^2$$

$$n > 250/5^2$$

$$n > 10$$

$$\underline{n_{\min} = 11}$$

$$P_n = P/n$$

$$P_n = 33\,528/11$$

$$\underline{P_n = 3048\text{W (nejblíže S30 } P_{jm} = 3000\text{W)}}$$

$$n = P/P_{jm}$$

$$n = 33\,528/3000$$

$$n = 11,18$$

$$\underline{n = 11}$$

$P_{jm} =$	S09 = 900W
	S12 = 1200W
	S18 = 1800W
	S24 = 2400W
	S30 = 3000W
	S36 = 3600W

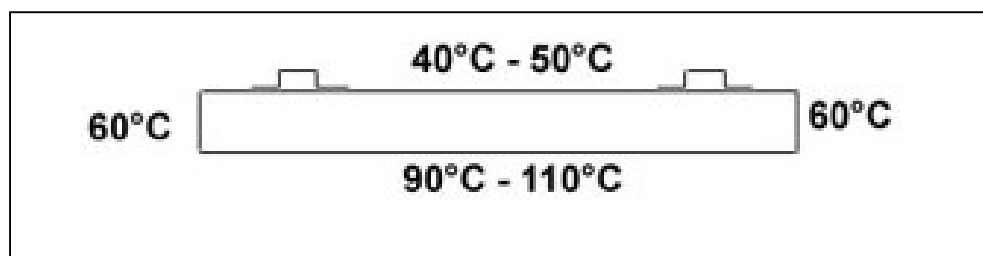
K vytápění objektu je nutné použít minimálně 11ks panelů S30.

8. Provozně technické parametry sálavých panelů ECOSUN

Nízkoteplotní sálavé panely ECOSUN

Typ	Rozměry	Hmotnost	Příkon	Napětí	Krytí	Doporučená	Použití
	mm					kg	
E100K	500x320x35	2,5	100	230	IP20	Svislá poloha	Temperace kostelních lavic a kancelářských stolů
E200K	750x320x35	3,7	200				
E270K	1000x320x35	5,2	270				
E330K	1250x320x35	6,6	330				
E400K	1500x320x35	7,9	400				
E 300 U	592x592x30	5	300	230	IP44	2,5-3	Univerzální panel pro bytové i nebytové prostory, montáž na strop i do kazetových podhledů
E 600 U	1192x592x30	10,1	600			2,7-3,8	
E 700 U	1192x592x30	10,5	700			2,7-3,8	
E 700 IKP	1192x592x30	10,6	700	230	IP54	Po posouzení místních podmínek	Průmyslové a zemědělské objekty, dílny,skleníky,chov zvířat odpovídající danému krytí
E 700 IN	1192x592x30	10,9	700		IP65		
E 700 IN-2	1192x592x30	10,9	700		Eexell T3		

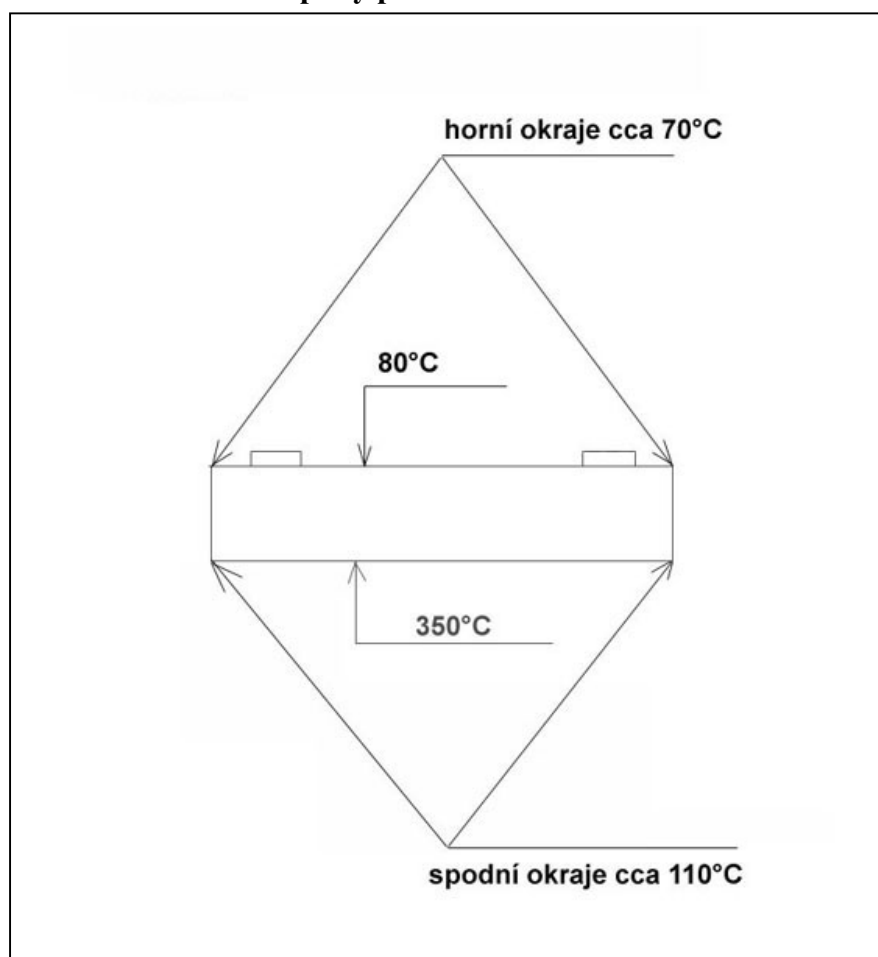
Povrchové teploty nízkoteplotního panelu

Vysokoteplotní sálavé panely ECOSUN S

Typ	Rozměry	Hmotnost	Příkon	Napětí	Krytí	Doporučená výška instalace	Použití
	mm	Kg	W	V		m	
E S09	1500x155x60	8,5	900	230	IP X4	Po posouzení místních podmínek celoplošné vytápění 5-8m. Zonální vytápění 3,5-4,5m.	Průmyslové haly, tělocvičny, sály, dílny, zemědělské objekty s prostředím odpovídajícím danému krytí
E S12			1200				
E S18	1500x256x60	13,5	1800				
E S24			2400				
E S30	1500x 357x60	18	3000	400			
E S36			3600	3N			

Povrchové teploty panelu ECOSUN S

V Jeseníku 21.01.2002
 Ing. Milan Rydvan
 Ing. Pavel Halama

Ing. Pavel Halama